

Kvalitetsredovisning för Katarinaskolan läsåret 2006-2007

Innehållsförteckning:

1. Katarinaskolan – en presentation	s. 2
1.I: Grunden	s. 2
1.II: Praktiken	s. 4
<i>Elever</i>	
<i>Personal</i>	
2. Aktuella måldokument för Katarinaskolan	s. 5
3. Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan läsåret 2006-2007	s. 5
4. Prioriterade mål under läsåret 2006-2007	s. 7
4.I: Personligt bemötande och ömsesidig respekt	s. 7
<i>Utgångspunkter</i>	s.7
<i>Insatser under läsåret</i>	s. 8
<i>Resultat och måluppfyllelse</i>	s. 9
<i>Åtgärder för utveckling</i>	s. 10
4.II: Studieresultat: Alla elever ska ha uppnått minst Godkänt betyg, främst i basämnena men även i skolans övriga ämnen, när de har gått ut grundskolan	s. 11
<i>Utgångspunkter</i>	s.11
<i>Insatser under läsåret</i>	s. 12
<i>Resultat och måluppfyllelse</i>	s. 13
<i>Åtgärder för utveckling</i>	s. 16
4.III: Ambitionen att öka elevernas inflytande och ansvar	s. 17
<i>Utgångspunkter</i>	s. 17
<i>Insatser under läsåret</i>	s. 18
<i>Resultat och måluppfyllelse</i>	s. 19
<i>Åtgärder för utveckling</i>	s. 20
4.IV: Arbetet med skolans profil och identitet	s. 20
<i>Utgångspunkter</i>	s. 20
<i>Insatser under läsåret</i>	s. 22
<i>Resultat och måluppfyllelse</i>	s. 23
<i>Åtgärder för utveckling</i>	s. 24
5. Inför nästa läsår	s. 25

1. KATARINASKOLAN – en presentation

1.1. Grunden

Katarinaskolan, en friskola med årskurserna 7-9, startade sin verksamhet hösten 1994.

Grundare är skolans rektor och studierektor. En privat stiftelse, Heliga Katarinas Skolstiftelse, är skolans huvudman. Stiftelsen har ingen formell anknytning till någon kyrka, däremot tillhör ledarmötena huvudsakligen den romersk-katolska eller ortodoxa kyrkan.

Skolan godkändes utifrån en egen läroplan, som ligger nära den offentliga skolans vad gäller synen på värderingar och på skolans uppdrag men även vad gäller tim- och kursplaner. Profilen beskrivs där som ”humanistisk-kristen”, vilket *inte* innebär att skolan är konfessionell. Kursplanen för skolans religionsundervisning följer i allt väsentligt den offentliga skolans. Intentionen är inte att undervisa *i* utan *om* religion.

Det kristna inslaget ser grundarna liksom stiftelsens ledamöter och en stor del av personalen snarare som en utgångspunkt för dem själva inför tolkningen av skolans pedagogiska uppdrag. Kristna formuleringar som förekommer i skolans läroplan, t ex vad gäller människans unika värde som Guds avbild, kan mycket väl tolkas allegoriskt och på så sätt kännas meningsfulla även för icke-kristna elever och anställda. Andra kristna inslag, som bönen Fader Vår vid en samling en gång i veckan, firandet av kristna högtider, enstaka ”skolgudstjänster”, karnevalsfest inför fastan, ”Katarinarummet” med skolans ikoner etc. uppfattas som en del av uppdraget att bilda eleverna genom deltagande – på vilket plan och med vilket engagemang de själva önskar - i några av våra gamla europeiska traditioner. Men det finns också en uttalad ambition att ge eleverna speciell kunskap utöver det vanliga när det gäller kristen tro och tradition, att ”åskådliggöra den kristna och europeiska kulturens religiösa dimensioner” och visa att ”religiös tro och praxis är en naturlig del av den verklighet vi lever i” (KL 04 s.5)

I linje med synen på individen som helig och unik ses också kultur – mänskligt skapande – som något mycket värdefullt att studera, delta i och föra vidare. Då kultur omfattar allt mänskligt skapande avses med ”humanistisk” inte endast betoning på traditionellt humanistiska ämnen. Däremot önskar skolan se alla ämnen utifrån ett ”humanistiskt” perspektiv, med ambitionen att ämnet historia får vara utgångspunkten.

Undervisning i moderna språk har fått en särställning. Det finns inget alternativ till ”språk 3” (motsvarande språk som språkval) och i åk 8 och 9 förutsätts de elever, som inte behöver stöd i basämnena, att studera ett nytt språk, ”språk 4” (motsvarande språk som elevens val). Ytterligare ett alternativ till språk 4 för elever som inte behöver stöd i basämnen har ibland erbjudits när årskullen varit särskilt stor, nämligen en naturvetenskaplig fördjupningskurs. Som språk 3 studeras franska, spanska och tyska, som språk 4 för närvarande italienska, ryska, spanska och tyska.

Skolans alldeles egna ämne ”Klassisk språktradition” vill fungera som ett bildningskitt med språklig utgångspunkt i latinet men med utblickar mot alla tänkbara språk och ”språkligheter” liksom mot kulturhistorien. Det ämnet är obligatoriskt för alla, 40 min i veckan under tre läsår.

En övergripande ambition i skolan har alltid varit att skapa en atmosfär som tillåter individen att utvecklas. Det sker framförallt genom att man eftersträvar ett personligt bemötande och motarbetar byråkratiska tänkesätt.

Skolan har under sina tolv år också lagt vikt vid att skapa traditioner, dels i bildningssyfte men också för att stärka gemenskapen och känslan av samhörighet. Det tror vi också har bidragit till trivseln på skolan. Ett led i detta är att uppkalla klasserna efter första bokstaven i namnet på heraldiska djur på latin (namnen på skolans fem första klasser är: Aquila, Bos, Cervus, Draco och Equus); klassen kommer sedan utifrån namnet och heraldikens regler fram till hur en i bilden tillverkad vapensköld skall se ut, en sköld som kommer att markera var klassen har sitt hemklassrum och efter avslutad skolgång på Katarinaskolan hängas upp på särskild plats tillsammans med tidigare avgångsklassers sköldar. Dessa kommer för all framtid att vara unika, då skolan aldrig har för avsikt att upprepa någon klass namn.

Även klassrummen i skolan är benämnda på ett speciellt sätt: efter viktiga städers latinska namn, viktiga för europeisk historia och kultur, och som i Katarinaskolan har anknytning till det ämne som ofta använder sig av just den salen (tyska i Colonia, spanska i Toletum, fysik-labb i Syracusae osv).

Några återkommande händelser på skolan som har bildat tradition presenteras under avsnittet om skolans profil.

Skolan har inte anslutit sig till någon speciell pedagogisk inriktning utan vill ge lärarna stor frihet att arbeta efter sina förutsättningar och övertygelser, samtidigt som de förväntas föra en dialog med eleverna angående sin metodik. I kollegiet liksom i skolledningen finns förespråkare för olika synsätt.

1.1 Praktiken

Elever

Skolan har aldrig haft brist på elever. Antalet har ökat från 100 till ca 260. Lokalerna, inte efterfrågan, sätter stopp för fler elever. När tillståndet gavs för skolan var en av förutsättningarna att eleverna togs in efter kördningsprincipen, med förtur endast för syskon.

Attraktionen har visat sig framförallt gälla skolans format med ganska små klasser, som ger bättre möjlighet för eleverna att ”bli sedda”. Med åren har ryktet om goda resultat men också om trivsel och personlig atmosfär spelat en avgörande roll. Den ”humanistisk-kristna” profilen har spelat en viss men underordnad roll som motiv.

Skolans speciella mentorssystem har varit en av flera bidragande orsaker till den personliga atmosfären. Varje vuxen på skolan har ett visst antal ”mentorsbarn”, som de bokar tid med några gånger per termin för att tala om skolsituationen. Eleven kan naturligtvis även söka upp mentorn vid andra tider. Mentorn får som regel inte vara samma person som klassföreståndaren, som har uppgiften att främst se till gruppens behov. Varje klass har en, oftast två klassföreståndare. Detta komplement för den enskilde individen uppskattas, även om inte alla elever har samma behov av att tala med en extra vuxen.

Därutöver har en elevvårdsgrupp i vilken rektor, kurator, skolsköterska och specialpedagog ingår regelbundna möten varje vecka för att diskutera kända och nyanmälda svårigheter och för att samordna åtgärdsinsatserna. Vi har också ett utvecklat kamratstödssystem där de vuxna handledarna utgör en viktig grupp i elevvårdsarbetet.

Personal

Personalen har sökt sig till skolan av flera olika skäl. Andelen kyrkligt engagerade är förmodligen större än normalt, men även personer utan sådant engagemang har tyckt att arbetsplatsen varit intressant. Personalens engagemang för skolan och samstämmigheten vad gäller synen på uppdraget är påfallande. Ansvaret och friheten är stor, liksom trivseln.

Läsåret 06-07 var antalet lärare 28, varav 1 specialpedagog. Sammanlagda heltidstjänster för lärare var 19, vilket motsvarar 14 elever per heltidsanställd lärare. Formell behörighet gäller för så gott som alla fast anställda. Hela kollegiet utgör en enda arbetsenhet med viss uppdelning för planering ämnesvis och årskursvis. Skolledningen består av rektor, studierektor och skolledarassistent av vilka de två senare även undervisar, sammanlagt 1,79 heltidstjänster.

Övrig personal under läsåret utgjordes av en elevassistent på 65%, – samma person har också haft 35% datoransvar i sin tjänst – en vaktmästare (100%), en kanslist och skolvärdinna (100%), en studie- och yrkesvägledare (35%), en kurator (50%), en skolsköterska (37,5%) och mellanmålshjälp (ca 35 %); motsvarande sammanlagt 4,58 heltidstjänster. Därutöver har skolan haft tillgång till kommunens skolläkartjänster samt anlitat psykolog utifrån för konsultation. Sammantaget motsvarar de anställda inom alla personalkategorier 25,37 heltidstjänster, vilket ger en vuxentäthet på 10,5 ungdomar per vuxen.

Tolv medarbetare har arbetat i skolan i mer än 10 år. Av dem var nio med vid själva starten.

Under läsåret har vi också tagit emot praktikanter från arbetsförmedlingen och varit praktikskola för lärarstudenter på verksamhetsförlagd utbildning, vfu. Vi har dels haft studenter i ämnesutbildning, som har haft långa praktikperioder med en personlig handledare, och dels studenter i början av utbildningen som har varit här under korta intensiva perioder för att bekanta sig med skolverksamheten i stort. På så sätt har hela personalen involverats.

2. Aktuella måldokument för Katarinaskolan

Vi hänvisar till följande måldokument:

KL 04 – Katarinaskolans egen läroplan. Den fastställdes under våren 2004 och är en

omarbetning av den första läroplan, som skrevs i samband med att skolan fick tillstånd att starta.

Lpo 94 – gällande läroplan för det allmänna skolväsendet.

3. Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan läsåret 2006-2007

Under läsåret har vi på Katarinaskolan arbetat vidare mot våra centrala mål – vår ambition är att skolans elever ska känna sig sedda och respekterade (se avsnitt 4.I), att de ska lyckas i sina studier (se avsnitt 4.II) och utveckla sina möjligheter till delaktighet och ansvarstagande (se avsnitt 4.III). Vi vill att skolan ska vara en arbetsplats där både vuxna och ungdomar trivs och kan känna sig stolta över vad de uträttar. Vi har också arbetat vidare med samtalsmetodiken *Reparativa dialoger* och låtit tre personer till få fortbildning om den. Arbetet med att stärka skolans profil och identitet har framför allt koncentrerats till förberedelserna och marknadsföringen för Katarinaskolans Gymnasium, något vi tyvärr inte lyckats med (se avsnitt 4.IV).

Tyngdpunkten i kvalitetsarbetet har dock varit den fortsatta utvecklingen av vårt arbete med individuella utvecklingsplaner (IUP), som vi påbörjade under förra läsåret. Det är också knutet till arbetet för en rättvis och likvärdig betygssättning. Vi ser det som ett medel för att stärka elevernas ansvarstagande och deras studieresultat; mål vi redogör för i avsnitten 4.II och 4.III.

Kvalitetsarbetet är väl förankrat hos skolans lärare och skolläda – inte främst genom de formella strukturerna, utan genom en fortlöpande reflektion och dialog i vardagsarbetet i anslutning till de situationer vi ställs inför. I vilken utsträckning lyckas vi i våra ambitioner? Vilka svårigheter möter vi, och hur kommer vi bäst tillrätta med dem? Vad är orsaken till de framgångar vi ser, och hur kan vi bli bättre där vi inte lyckas fullt ut? Under läsåret har dessa frågor diskuterats särskilt intensivt under arbetet med handlingsplanerna för bedömning och individuella utvecklingsplaner.

Men en grundstruktur finns också genom att kvalitetsredovisningen från föregående läsår diskuteras bland lärarna innan den fastställs, och i samband med det diskuterar vi också vilka utvecklingsmål vi vill prioritera för läsåret som kommer. Elevrepresentanter deltar i en utvärderingskonferens tillsammans med lärare och skolläda. Under våren har eleverna i avgångsklasserna träffat rektor i smågrupper för att sammanfatta och utvärdera sin tid hos oss. Föräldrarna till våra avgångselever har ombetts att besvara en enkät om hur de har uppfattat sina barns skolgång i Katarinaskolan, men i år har vi enbart fått in ett femtontal svar (från 72 familjer), så resultatet är inte statistiskt signifikant.

Redovisningen av måluppfyllelsen i genomgången nedan bygger på skolledningens bedömning utifrån observationer och samtal med personal, elever och föräldrar; vad som framkommit i enkäter, gruppsamtal och elevernas rapporter vid utvärderingskonferensen; samt elevernas studieresultat enligt avgångsbetyg och resultat på nationella prov. Vi har också tagit del av resultaten från Landstingets enkätundersökning Liv och hälsa

4. Prioriterade mål under läsåret 2006/2007

4.1: Personligt bemötande och ömsesidig respekt

Utgångspunkter:

"Alla ungdomar har behov av att veta och känna att de vuxna som de kommer i kontakt med 'ser' dem och intresserar sig för dem som individer" (KL 04 s. 5). "Skolan /vill/ skapa ett klimat av ömsesidig kärleksfull respekt, baserad på igenkännandet – de som vill kan tolka detta metaforiskt – av Guds avbild inom oss alla" (ibid.)

För Katarinaskolan är respekten för varje persons integritet och värde något mycket centralt. Därför strävar skolans vuxna efter att förhålla sig till eleverna på ett sådant sätt, att var och en känner sig mött och bekräftad. Vårt mål är också att varje elev ska känna sig fri att utveckla och uttrycka sin egen personlighet. Genom mentorssystemet (se ovan, avsnitt 1.II) vill skolan särskilt uppmärksamma varje elev personligen.

Vi vill också fostra eleverna att bemöta varandra med hänsyn och omtanke. Därför ska varje vuxen som uppfattar rasistiska eller sexistiska tillmälen och attityder hos ungdomarna, eller iakttar översittarbeteende av annat slag, genast ingripa. Kamratstödjarsystemet är också ett led i denna fostran. Eleverna i varje klass väljer ett par kamrater de har förtroende för till kamratstödjare, vilket innebär att de har ett särskilt uppdrag att motverka mobbing, trakasserier, diskriminering m.m. Kamratstödjarna träffar regelbundet en grupp ansvariga vuxna, som stöttar dem och som på det sättet får inblick i situationer som kräver vuxningripande (mer om det nedan).

På Katarinaskolan arbetar vi med en samtals- och konfliktlösningsmetodik som kallas *Reparativa dialoger*. Varje vecka börjar med en gemensam samling, som markerar att vi hör till samma gemenskap här på vår arbetsplats; och en "cirkelsittning" i klassen där var och en inbjuds att formulera sig om hur de har det och bli lyssnad till av alla i rummet. Det är ett sätt att markera att varje persons upplevelse "räknas", och övar ungdomarna på att uttala sig i en grupp och att lyssna till varandra med respekt. Liknande cirkelsittningar gör vi när något

inträffar som behöver bearbetas eller kommenteras. Om allvarliga konflikter uppstår har vi en handlingsplan för att göra reparativa interventioner på olika nivåer, i syfte att ge upprättelse åt dem som blir utsatta och ge dem som beter sig illa mot sina kamrater möjlighet att se konsekvenserna av sina handlingar och ta ansvar för dem, och i bästa fall kunna ställa till rätta om de orsakat skada.

En viktig förutsättning för att fostran av skolans elever till hänsynsfulla individer skall lyckas är förstås att orden om respekt omsätts i handling. Då är det inte bara elevernas upplevelse av hur de vuxna bemöter dem på skolan som är viktig, utan också deras upplevelse av hur de vuxna sinsemellan bemöter varandra. Därför strävar vi efter en öppen attityd där vi värdesätter varandras olikheter, och vi försöker alltid stötta varandra om problem uppstår. Vi satsar mycket tid på samtal om vårt arbete, men också på annan samvaro. På skolan finns en vald personalvårdsgrupp som fått personalens förtroende att reda ut händelser som skadat förtroendet eller respekten mellan individer inom vuxengruppen.

Insatser under läsåret (4:1)

En väl fungerande dialog mellan ungdomar och vuxna är en viktig grund för ett respektfullt bemötande. Efter initiativ från elevrådet anordnar vi varje år utvärderingstillfällen då elevrepresentanter inbjuds att diskutera frågor om bemötande och respekt med lärare och skolläda. För att markera för ungdomarna att de gör en viktig insats för skolan genom att delta i denna utvärdering, får de göra det som en ersatt arbetsinsats inom ramen för Operation Dagsverke. Liksom förra året utsåg klasserna representanter, som först fick tid att samla upp klasskamraternas tankar och erfarenheter. Utvärderingssamtalen genomfördes sedan i mindre lärargrupper för att eleverna skulle känna sig fria att föra fram sina synpunkter, vilket fungerade mycket bra. Genom att ge tydligt utrymme för ungdomarnas perspektiv och upplevelser vill vi kontinuerligt förbättra vår lyhördhet och förståelse för dem.

Vi vet också att mycket av interaktionen mellan ungdomarna inte uppfattas fullständigt av oss vuxna. Kamratstödarna har under året spelat stor roll för att göra skolans vuxna mer uppmärksamma på situationer, där ungdomar känt sig illa bemötta och där vuxeningripande krävs. Ungefär varannan vecka har de rapporterat till en grupp vuxna med särskilt ansvar för verksamheten, och då har de tagit upp observationer om hur klimatet i klassen är och hur enskilda elever har det. De ansvariga vuxna har tid avsatt för detta arbete i sina tjänster och kurator leder gruppens arbete. Kamratstödarna har fått en dags utbildning, både med

gemensamma moment och speciella delar anpassade till elevens eventuella tidigare erfarenheter som kamratstödjare. Deras insatser är basen i skolans arbete mot kränkande behandling.

Skolsköterskan har stor betydelse när det gäller att upptäcka elever som inte far väl i skolan. Under året har hon tillsammans med musikläraren arbetat med ett antistress-projekt för niorna, vilket har bidragit till ett bättre umgängesklimat i grupperna.

En del av bemötandeproblemen mellan ungdomarna har uppstått mellan flickor och pojkar, när flickor har känt sig utsatta för nedvärderande attityder från pojkarnas sida. Under läsåret har vi genomfört strukturerade ”tjejsnack”- och ”killsnack”-grupper under ledning av kurator och skolsköterska, i de klasser som har haft störst behov av det. Vi har också fortsatt med förra årets könsbaserade halvklassindelning i musik och NV-labb i årskurs nio. Tyvärr har vi inte haft möjlighet att fortsätta det samarbete vi försökte inleda förra året med Amnesty Internationals projekt *Sneställt*.

Ett växande problem, hos oss liksom i andra ungdomsmiljöer, är att elever i ökande utsträckning använder kommunikationsfora på Internet för att trakassera varandra, och därigenom upphäver gränsen mellan privat hemmiljö och skolmiljö. Konflikter från privatsfären spiller över i skolans miljö, och omvänt. Kurator har under året lagt ner mycket tid på att följa upp och bearbeta konflikter som delvis utspelat sig på olika webb-mötesplatser, och några konflikter har krävt större reparativa interventioner. Vi har också i samverkan med föräldraföreningen inbjudit föräldrar till informations- och diskussionsmöten om Internet som ungdomsmiljö.

För att öka våra elevers förståelse för olika kulturer har vi genomfört en temasatsning om kulturmöten; med inbjudna gäster från olika delar av världen, tillfälle till samtal och personliga möten, film, information och möjlighet att pröva på olika kulturyttringar.

För att utveckla kompetensen i kollegiet att arbeta med *Reparativa dialoger* har tre lärare fått fortbildning.

Resultat och måluppfyllelse (4:1)

Vi bedömer att vi generellt sett uppnår detta mål ganska väl. Lärarnas engagemang i frågan är mycket stort, kontakten mellan ungdomar och vuxna är intensiv och samtalstonen personlig. Elever som lämnat skolan uttrycker ofta uppskattning över hur de blivit bemötta här (ibland i uttalad kontrast mot erfarenheter från de stora gymnasieskolorna), och vi ser inte sällan att även udda personligheter får utrymme i Katarinaskolan. Skolans personliga karaktär, att alla räknas och att man har bra kontakt med lärarna hör också till det som niorna i gruppsamtalen med rektor tyckte var det bästa med Katarinaskolan (tillsammans med att de har lärt sig mycket och känner sig väl förberedda för gymnasiet).

Vid utvärderingen om bemötandefrågor med elevrepresentanter framkom att de flesta elever upplever att de för det mesta blir positivt bemötta av de vuxna, att stämningen är god och att de blir sedda och tagna på allvar. De tycker också att lärare i stort sett är bra på att ta tag i konflikter, även om konflikterna inte alltid blir lösta lika bra som eleverna önskar. Men de hade också kritiska synpunkter, t.ex. upplever några att lärare ibland snabbt bildar sig en uppfattning om en person och sedan är ovilliga att ändra den, utser ”syndabockar” som alltid får skäll om de gör något medan andra kommer undan, eller har fördomar om elevers personliga stil. Liksom förra året framkom också att lärare inte alltid gör rätt bedömningar av vilka situationer som är allvarliga och kräver vuxeningripande, och vad som är på skoj. De önskar också att fler vuxna är ute i korridorerna.

Resultaten från landstingets stora enkätundersökning *Liv och hälsa* visar också att de flesta elever trivs bra i Katarinaskolan. Men några pojkar i årskurs 9 och 1 i årskurs 7 har i den enkäten uppgett att de har känt sig kränkta av vuxna i skolan. Ingenting sådant kom fram i vår egen utvärdering, och vi vet inte vad det står för. Men vi vet från tidigare att elever som blivit tillrättavisade eller vilkas beteende (t.ex. gentemot kamrater) vi velat korrigera, ibland har upplevt vuxeningripanden som en kränkning. Det har också hänt att elever har känt sig förorättade om deras arbetsuppgifter inte har bedömts som de har förväntat sig. Detta ser vi som ett misslyckande, och vi strävar efter att alla, också när de inte kan göra som de vill eller möter motgångar i sin skolvardag, ska uppleva att de blir respektfullt och rättvist bemötta.

I samband med allvarliga konflikter mellan elever har vi några gånger genomfört reparativa rådslag på olika nivåer. Vi bedömer att det har varit till god hjälp när det gäller att ge ungdomar möjlighet att gå vidare även efter svåra upplevelser eller allvarliga handlingar.

Åtgärder för utveckling (4:I)

Detta mål handlar mycket om attityder i vardagen och om lyhördhet för elevernas perspektiv. Vi avser att fortsätta dialogen med eleverna och de ständigt pågående samtalen inom kollegiet om synen på vad ett respektfullt bemötande innebär – även inom vuxengruppen – samt fortsätta att utveckla det befintliga arbetet med kamratstödjare, mentorer m.m.. Vi ska också följa upp arbetet med *Reparativa dialoger*: vi behöver utveckla rutinerna för konflikthantering vid mindre vardagskonflikter med få personer är inblandade, s.k. tvåparts- och trepartssamtal; och vi planerar att fortbilda fler lärare.

Förra året satte vi som mål att utveckla arbetet med kulturmötesfrågor och öka beredskapen att bearbeta problem som kan uppstå i ungdomarnas internetmiljöer, vilket vi påbörjat under året men behöver arbeta vidare med. Vi hade också ambitionen att arbeta vidare med genusfrågor, men det har vi inte lyckats med i den utsträckning vi hade tänkt oss. Vi behöver därför återkomma till det.

Arbetet med värdefrågor är en viktig del i det vi uppfattar som Katarinaskolans profil, och det vill vi värna om. Vi kan aldrig ge avkall på vår strävan att var och en ska känna sig betydelsefull och respekterad i vår skola.

4.II: Studieresultat: alla elever ska ha uppnått minst godkänt betyg främst i basämnena men även i skolans övriga ämnen när de går ut grundskolan

Utgångspunkter:

Katarinaskolan har en positiv uppfattning av den mänskliga naturen, av förnuftets och känslans möjlighet att söka och nå sanning. I vidaste bemärkelse – intellektuellt, känslomässigt och estetiskt o.s.v. – är det sökandet efter sanning som har gett upphov till hela den mänskliga kulturen. Därav skolans motto "Av sanning kommer glädje" (efter KL 04 s. 2).

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta kunskaper. (Lpo 94 s.7) Skolan ska ansvara för att eleverna

inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. (Lpo 94 s.11)

Att eleverna i Katarinaskolan når goda studieresultat enligt sina förutsättningar ser vi både som elevernas skyldighet mot sig själva och som ett krav de kan ställa på skolan. Det är viktigt att även elever med olika typer av studiesvårigheter faktiskt får lyckas. Vi ansluter oss till uppnåendemålen i Lpo 94 och i de därtill knutna kursplanerna, och vi betonar att även godkänt betyg är ett kvitto på att eleven har lärt sig mycket. Det är vår ambition att varje elev ska få chansen att nå dit i alla skolans ämnen, även om särskilda skäl ibland gör det nödvändigt att revidera studieplanen för enskilda elever. Några av våra elever har speciella problem som försvårar deras möjligheter att framgångsrikt följa undervisningen och då måste vi koncentrera oss på att de, om möjligt, ska klara basämnena. I förekommande fall behöver elevassistenter anlitas. Vid behov tar vi även hjälp av de kommunala elevvårdsspecialiteterna.

Alla föräldrar erbjuds information om principerna för bedömning och betygssättning, för att ungdomarna inte ska mötas av dubbla budskap mellan hem och skola när det gäller skolframgång, och för att föräldrarna ska kunna ge sina barn ett konstruktivt stöd. Varje elev inbjuds att (i samråd med lärare och föräldrar) sätta upp mål, utvärdera sina resultat och göra en individuell studieplan. Vi upprättar särskilda åtgärdsprogram för elever som behöver det, i nära samverkan med hemmen. För elever som behöver extra tid och hjälp med sina studier finns möjlighet att få stöd i form av s.k. resurstid, i stället för att börja läsa ett fjärde språk som elevens val i årskurs 8. För att stärka skolans möjlighet att hjälpa elever med särskilda behov finns en specialpedagog, två resurslärare (på deltid) och en elevassistent.

Många av skolans elever har naturligtvis förutsättningar att nå längre än till betyget Godkänd. Vi anser det väsentligt att uppmuntra och stötta också dem att utveckla sina kunskaper och färdigheter efter bästa förmåga.

Vi vet att en bra studiemiljö och goda studieresultat är viktiga både för eleverna själva, och för de föräldrar som väljer Katarinaskolan för sina barn. Många av våra elever är ambitiösa och vill lyckas väl med sina studier. De flesta föräldrar är engagerade och villiga att stötta sina barn i deras skolarbete.

Insatser under läsåret (4:II)

Under läsåret har 9 elever haft särskilda åtgärdsprogram under längre eller kortare tid. Ofta har åtgärderna varit begränsade, men några har haft mer omfattande åtgärdsprogram, t.ex. att fler ämnen har tagits bort från studieplanen, eller att de har fått mer tid i en liten grupp tillsammans med specialpedagog, resurslärare eller elevassistent.

12 elever i årskurs 9 och 13 elever i årskurs 8 hade resurstid i stället för språk 4 (se ovan) vid årets slut. Där har de kunnat få hjälp av lärare med olika ämnesspecialiteter samt av specialpedagog. Därutöver har 11 elever (från alla årskurser) haft extra stöd av elevassistent eller speciallärare i liten grupp i varierande utsträckning.

Alla elever diagnostiserades i svenska, matematik och engelska i början av årskurs 7. De som behövde fick intensivträning i matematik under några veckor i början av höstterminen, för att bättre kunna tillgodogöra sig undervisningen framöver. Under en följd av år har moderna språk varit det som flest elever har haft svårigheter med, och därför har vi satsat på att tidigt försöka fånga upp dem som visar tecken på problem med språkstudierna med föräldrakontakter, stödsamtal och extra träning. Vi har också arbetat med att precisera studiemålen i alla ämnen, låta eleverna utvärdera sina resultat och skriva individuella utvecklingsplaner för att få en bättre resultatuppföljning redan från årskurs 7. Rutinerna för samverkan mellan lärare som undervisar eleverna på resurstiden och deras ordinarie ämneslärare har förbättrats.

Vår målsättning är att alla elever, oavsett utgångspunkter, ska få möjlighet att göra sitt bästa och att de ska uppleva betygssättningen som rättvis.

Studieteknikfrågor har behandlats löpande under skolåren av ämneslärare och i anslutning till de individuella utvecklingsplanerna. Dessutom har alla elever i åk 9 fått en extra kurs i studieteknik, som skolan köper in av Studieteknikförlaget, i början av höstterminen. De flesta är mycket nöjda med kursen.

Resultat och måluppfyllelse (4:II)

Slutbetyg och gymnasiebehörighet

Våren 2007 fick 72 elever slutbetyg från Katarinaskolan. Samtliga var behöriga till gymnasieskolan. 69 elever har sökt och blivit antagna till gymnasieutbildningar i Uppsala, de flesta (60 stycken) på sina förstahandsval. Övriga tre elever är antagna till gymnasieskolor på annan ort. Meritvärdet vid antagning till gymnasiet var i genomsnitt 241,87. 320 är högsta

jämförelsetal och det motsvarar MVG i 16 ämnen, vilket en av våra elever hade. 11 elever hade ett meritvärde på 300 eller mer. (Meritvärdet bygger på betyget i de 16 bästa ämnena. Det räknas fram genom att ett G räknas om till 10, ett VG till 15 och ett MVG till 20. En elev på Katarinaskolan kan få betyg i högst 19 ämnen, om han eller hon läser annat modersmål än svenska, i annat fall högst 18 ämnen.)

10 av avgångseleverna (13,9 %) saknade dock betyg i minst ett av de ämnen som ingått i deras studieplan. Av dessa saknade 6 elever betyg i 1 ämne (1 i geografi, 5 i språk 3); 3 elever saknade betyg i 2 ämnen (språk 3 och språk 4; språk 3 och fysik; respektive biologi och kemi); och 1 elev saknade slutbetyg i 3 ämnen (språk 3, språk 4 och slöjd). Detta är en klar förbättring jämfört med förra året; då en större andel elever (21,5 %) saknade betyg i något ämne.

Språkstudier och betyg

Katarinaskolan har ambitionen att så många elever som möjligt ska läsa två främmande språk utöver engelska. Skolan erbjuder därför inget alternativ till det vi kallar språk 3; d.v.s. det språk eleverna väljer som språkval i årskurs 6 (om de inte efter en tids studier visar sig att de har så stora behov av särskilt stöd för att klara studierna i basämnena att det inte kan tillgodoses på annat sätt). Dessutom uppmuntras alla som kan att läsa ytterligare ett språk som elevens val – språk 4 – från årskurs 8. 55 av årets avgångselever har också klarat att få betyg i både språk 3 och språk 4 (tre av dessa har dessutom betyg i hemspråk, vilket innebär att de framgångsrikt har studerat 5 olika språk under sin tid hos oss). 62 elever har betyg i språk 3 (av de övriga är två stycken befriade, och 8 har inte klarat kraven för betyg). Av dem som inte klarade betygskraven läste 1 elev tyska, 2 franska och 5 spanska. Men 2 av eleverna som inte klarade att få betyg i språk 3, klarade ändå av att läsa språk 4 och få betyg i det. Sammantaget har alltså 64 elever (nästan 89 %) fått betyg i minst ett främmande språk utöver engelska.

Vi har sedan flera år haft problem med att få alla elever att satsa på sina språkstudier. Långt fler elever har blivit utan betyg i moderna språk än i andra ämnen. Analysen av årets avgångsbetyg visar att det fortfarande är de ämnen flest elever har misslyckats med. Men utvecklingen går åt rätt håll. Drygt 86 % (jämfört med 78 % förra året) har betyg i språk 3; och drygt 76 % har betyg i två främmande språk utöver engelska (förra året var det ca 50 %; men den jämförelsen haltar eftersom det då också fanns möjlighet att välja naturvetenskaplig fördjupning).

Resultat på nationella prov (NP)

De flesta av Katarinaskolans elever har goda resultat på de nationella proven. Av de 67 elever som har fullständiga provresultat i svenska och de 66 elever som har provresultat i engelska har samtliga minst godkänt. Av de 64 elever som har fullständiga provresultat i matematik har 62 klarat godkänt. (Uppgifterna avser sammanvägt resultat för de elever som deltagit i alla tre delproven i respektive ämne. De som varit frånvarande vid något av delproven har räknats bort.).

Alla ämnen har bättre provresultat än förra året. Omräknat till siffror efter samma princip som gymnasieintagningens meritvärdesberäkning (där 15 motsvarar VG, se ovan) har Katarinaskolans elever i genomsnitt 16,74 på NP i engelska (jämfört med förra årets 15,8 %); 14,70 % på NP i svenska (förra året 14,0 %) och 14,14 på NP i matematik (förra året 13,90%). Liksom förra året är resultaten betydligt högre i engelska än i de övriga ämnena.

Ser man till de högre betygen har 90,9 % högre betyg än godkänt i engelska. Motsvarande siffra för svenska är 73,1 % och för matematik 67,2 %. Det ligger något högre än fjolårets siffror i engelska och svenska (89,2 % respektive 69,2 %); och betydligt högre i matematik, där förra årets siffra var 54,4 %. Engelskan hade 43,9 % MVG-resultat (jämfört med förra årets 28,6 %), vilket är klart över matematikens 21,9 % (förra året 22,2) och svenskans 20,9% (förra året 11,0 %). Matematikresultaten har alltså stärkts genom att en långt större andel elever har fått VG i år än förra året, medan både svenskan och engelskan istället har ökat andelen MVG-resultat.

Slutbetyg jämfört med resultat på nationella prov

De flesta eleverna har samma betyg på de nationella proven som slutbetyg i det aktuella ämnet, men en del avvikelser finns. De två elever som inte klarade de nationella proven i matematik, har efter extra stödinsatser klarat kraven för slutbetyg. I ytterligare 15 fall har elever fått högre slutbetyg än NP-resultat. I 9 fall har elever fått lägre slutbetyg än NP-resultat. I de flesta fall handlar avvikelserna om elever med VG-resultat som fått högre eller lägre slutbetyg. Slutbetygen sammanfaller då oftast med tendensen för provbetyget, så att elever med svagt VG på provet har fått G i slutbetyg, och elever med starkt VG på provet har fått MVG i slutbetyg.

Den genomsnittliga samstämmigheten mellan provresultat och slutbetyg är stor. I svenska ligger slutbetygen på 14,8 i genomsnitt, mot provresultat 14,7; i engelska ligger både

slutbetyg och provresultat på 16,7; och i matematik ligger slutbetygen på 14,2 mot 14,1 i provresultat.

Det är värt att betona att slutbetygen ska sättas utifrån en totalbedömning av elevens måluppfyllelse i ämnet, och att de nationella proven endast är avsedda att vara ett hjälpmedel för detta. I allmänhet anser lärarna att de är ett mycket bra hjälpmedel, och att de dessutom är en god indikator för den genomsnittliga resultatnivån. Sammantaget anser vi att förhållandet mellan provresultat och slutbetyg på Katarinaskolan är tillfredsställande.

Studieresultat i övriga årskurser

Bland de yngre eleverna i skolår 7 och 8 finns det några som trots de stödinsatser vi har satt in (se ovan) har haft svårigheter att nå målen för årskursen i alla ämnen. Vi hade avsikten att lägga in mer systematisk stödundervisning för dem på de s.k. optiodagar vi satte av för temaaktiviteter, studiebesök, elevvalda studier m.m. (se nedan, avsnitt 4:III) under förra läsåret. De dagarna inföll emellertid oregelbundet och en del av de aktuella eleverna blev snabbt uppbokade för annat, och vi lyckades inte hitta några bra rutiner för stöd under den tiden, även om några elever ibland kunde få riktad hjälp just då. Därför kvarstår behovet att organisera tiden så att de elever som har störst behov av stöd för att nå sina studiemål också kan få det, utan att de missar för mycket undervisningstid i sina ämnen.

Slutsatser

Många av Katarinaskolans elever har goda förutsättningar att lyckas med sina studier, och vi bedömer att skolan når kunskapsmålen ganska väl. Praktiskt taget alla elever går vidare till fortsatta studier, väl förberedda. Det finns goda möjligheter för eleverna att nå långt, och vi är noga med att följa upp deras kunskapsutveckling och med att sätta in åtgärder och samarbeta med föräldrarna när det behövs. Hos oss har en elev svårt att dra sig undan om studieresultaten inte räcker till för godkänt betyg; och för den elev som är motiverad att arbeta för att nå målen är möjligheterna till särskilt stöd och flexibla lösningar ganska goda. Handlingsplanerna för likvärdig bedömning och betygssättning, kunskapsutvärdering och individuella studieplaner har härvidlag varit till god hjälp. Vi bedömer att de flesta föräldrar och elever känner sig väl informerade om mål och resultat, och att eleverna i stort sett upplever betygssättningen som rättvis (även om många tror att det är lättare att få betyg i ”andra skolor”). Föräldraenkäten stöder detta intryck.

Elever och föräldrar värderar själva de kunskaper och färdigheter ungdomarna tillägnat sig i Katarinaskolan högt. Vi får ibland besök av före detta elever, som berättar att de tycker att de har fått en god grund för sina fortsatta studier hos oss, och det kommer ofta fram i elevutvärderingar av ämnesstudier och arbetsområden att eleverna tycker att de lär sig mycket och att de värdesätter det, även om det ibland kostar dem ansträngning – något som också uttrycktes i niornas gruppsamtal med rektor under våren. Även föräldraenkäten tyder på det. Flera föräldrar uppgav hög kvalitet på undervisningen och goda kunskaper som viktiga saker de förväntat sig att skolan skulle ge; och de flesta ansåg också att skolan hade levt upp till deras förväntningar på ett bra eller ganska bra sätt. De flesta var också nöjda med ungdomarnas studieresultat.

I år har vi färre elever som har gått ut Katarinaskolan utan att ha betyg i alla ämnen, och ännu bättre resultat på de nationella proven. Men trots att vi har förbättrat resultaten jämfört med förra året har vi fortfarande inte nått vårt mål att alla elever ska ha slutbetyg i minst ett främmande språk utöver engelska – drygt 10 % av eleverna har inte klarat det.

Åtgärder för utveckling (4:II)

Modellerna vi har utvecklat för arbetet med kravnivåer, självutvärdering och individuella studieplaner fungerar ganska bra för de flesta av våra elever, och de förbättrade diagnosrutinerna i basämnena och den snabbare resultatuppföljningen i moderna språk har varit till god hjälp för att identifiera elever med studiesvårigheter. Vi tycker också att vi har fått arbetet med resursgrupperna i år 8 och 9 att fungera ganska bra. Därför kommer vi huvudsakligen att fortsätta arbetet enligt samma riktlinjer som förra året. Möjligen kan vi skapa bättre rutiner för återkopplingen av de individuella studieplanerna i vardagsarbetet.

Det vi framför allt behöver förbättra är stöd för elever med behov av det i år 7, och elever i år 8 och 9 som behöver mer stöd än vad de kan få i resursgrupperna (eller som väldigt gärna vill läsa ett fjärde språk, vilket vi alltid tycker är värt att uppmuntra). Detta är särskilt viktigt eftersom vi vet att vi har flera elever med extra stödbehov. Under kommande läsår ska vi pröva att i stället för de gamla ”optiodagarna” lägga in tid i schemat varje vecka för ”varia”, där elever kan ägna sig åt olika aktiviteter oavsett årskurs och undervisningsgrupp (se nedan, avsnitt 4:III). Inom den ramen ska vi pröva att lägga in fasta stödgrupper för dessa elever. Vi ska också förstärka speciallärraresursen något.

4.III: Ambitionen att öka elevernas inflytande och ansvar

Utgångspunkter

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, skall omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön, samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning. Enligt skollagen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer (1 kap.2§). (Lpo 94 s. 15)

Ambitionen som uttrycks i den offentliga skolans styrdokument om reellt elevinflytande ligger väl i linje med Katarinaskolans människosyn, och skolan ansluter också till de formuleringarna i sin egen läroplan (KL 04 s.3). Vår ambition är att varje elev ska känna sig som en delaktig och ansvarig person i den arbetsgemenskap skolan utgör. För att främja detta använder vi oss regelbundet av så kallade cirkelsittningar (enligt samtalsmetodiken *Reparativa dialoger*, se ovan, avsnitt 4.1), då var och en får uttala sig om aktuella frågor och bli lyssnade till av lärare och kamrater. Vi tror att det är lättare för elever som upplever att de har inflytande över sin skolsituation att ta ansvar för den. Det gäller både eget ansvar för sitt skolarbete, och gemensamt ansvar för den fysiska och sociala skolmiljön. Ett annat uttryck för elevernas ansvarstagande är att elever i årskurs 9 håller morgonsamlingar med föredrag för sina kamrater, och talar inför en fullsatt samlingshall.

För att tillgodose elevernas inflytande finns klassråd och elevråd, en arbetsgrupp för elevcaféet och kamratstödjare. Elevrepresentanter medverkar också vid skyddsronde. Elevrådsrepresentanter och kamratstödjare får utbildning för sina uppdrag. Skolans ordningsregler diskuteras varje år i alla klasser, och när önskemål om förändring uppkommer bearbetas förslagen alltid noggrant med elevrådet och kollegiet innan en eventuell revidering fastställs av skolledningen. Genom elevrådet är eleverna representerade vid skolrådsmöten (möten på kvällstid med elever, föräldrar, skolledning och personalrepresentanter), och elevrepresentanter inbjuds årligen till utvärderingskonferenser. Elevrådets styrelse kallas regelbundet till möte med skolledningen.

Vi har ambitionen att eleverna i sina undervisningsgrupper ska vara med och diskutera kursinnehåll, delmål, arbetsmetoder och examinationsformer, samt utvärdera både sitt eget

arbete och undervisningen. Detta görs på olika sätt, t.ex. genom cirkelsittningar, enkäter och klassrumssamtal.

Systemet med kamratstödjare (se mer ovan, avsnitt 4.1) uppmuntrar elevernas ansvarstagande för den gemensamma sociala miljön. Kamratstödjarna väljs av sina kamrater, får utbildning för sitt uppdrag och ansvarar tillsammans med en vuxengrupp för att motverka mobbning och uppmärksamma elever som inte har det bra.

Eleverna är också delaktiga vid utformningen av den fysiska miljön, särskilt när det gäller uppehållsrum och liknande. Skolan strävar efter att tillgodose elevönskemål angående skolmiljön så långt det är möjligt med hänsyn till ekonomi och andra funktionskrav.

Insatser under läsåret (4:III)

Efter önskemål av elevrådet har skolan sedan några år brukat organisera s.k. optiodagar, då eleverna själva väljer vilka ämnen och uppgifter de ska arbeta med, några gånger per termin. Under höstterminen utökade vi antalet dagar kraftigt för att ge eleverna större inflytande över sitt arbete, och för att minska de ”störningstillfällen” som uppstår då undervisningen behöver brytas under andra arbetsdagar. Eftersom vi förlade dessa dagar till tider då schemat ändå skulle störas av annat kom de att infalla oregelbundet, vilket skapade en ryckighet i arbetet och gjorde systemet tungt att administrera. Trots att eleverna uppskattade försöket (något som en stor enkät tydligt utvisade) gick vi därför tillbaka till ett fåtal optiodagar dagar under vårterminen, men med löfte om att försöka utveckla en bättre modell för framtiden.

När det gäller *ansvar* har vi tidigare haft vissa bekymmer med bristande elevansvarstagande för den gemensamma miljön, t.ex. med förstörelse i uppehållsrum och elevcafeteria. Under våren har en elevgrupp gjort om inredningen i cafeterian, som också har förlängt öppethållandet. Inför loven har undervisningen brutits före loven för att elever och lärare gemensamt ska städa klassrum och andra lokaler. Vi har fortsatt arbetet med *Reparativa dialoger*, för att stärka upplevelsen att vi alla tillhör en gemenskap, där vars och ens handlingar och attityder påverkar de andra.

Under året har vi utvecklat våra rutiner för elevernas självutvärdering och individuella utvecklingsplaner, och arbetat in mål för ansvarstagande och inflytande. Därigenom har vi velat öka elevernas uppmärksamhet på sin betydelse för skolan som gemensam miljö, och lyfta fram det vid utvecklingssamtalen. Utvecklingsarbetet har också syftat till att ge eleverna bättre redskap att ta ansvar för det egna lärandet.

Resultat och måluppfyllelse (4:III)

Elevrådet har varit aktivt och framgångsrikt, tack vare en liten kärntrupp engagerade elever. Representanter från Elevrådet har under året deltagit på ett initierat och konstruktivt sätt i Skolråden tillsammans med skolledningen, klassombud och representanter från lärarna. Elevrådet organiserade också en temadag på Alla hjärtans dag, då man sålde löv av papper som kunde sättas upp med påskrivna hälsningar i Cafeterian. Inkomsterna gick till trädplantering i Afrika. I april deltog tre delegater från elevrådet i Elevorganisationens Elevriksdag. Den 7 maj genomförde elevrådet en insamling för alla skolans elever inom ramen för Elevorganisationens Operation Dagsverke.

Elevrådet och dess motsvarighet på Balderskolan ordnade i slutet av läsåret en friidrottsskamp mellan skolorna på Studenternas, vilken blev mycket lyckad. Evenemanget organiserades och leddes helt av ungdomarna själva. Detta var ett nytt initiativ väckt av Katarinaskolans elevråd, och nu är det allas önskan att kampen mellan skolorna skall bli en årligen återkommande tradition.

Som helhet gör skolledningen bedömningen att vi når inflytande- och delaktighetsmålen någorlunda väl när det gäller den representativa demokratin och kamratstödjarnas arbete. Många elever har engagerat sig på ett mycket seriöst sätt och bidragit med goda idéer, kommit med konstruktiv kritik och deltagit aktivt i möten och konferenser, även utanför skoltid. Vi märker att de elever som tar på sig ansvarsuppgifter utvecklas av det, och de som har varit aktiva hos oss fortsätter ofta sitt engagemang för elevdemokrati på gymnasiet. Dessa positiva effekter för enskilda ungdomar får vi också ibland bekräftade från föräldrar.

Vi har vissa problem med kopplingen mellan klassråd och elevråd, som skulle behöva förstärkas för att elevernas upplevelse av representation blir tydligare. Vi har i nuläget ont om tid för att utveckla klassråden, och ser inte riktigt någon enkel möjlighet att åtgärda detta.

Vi har fortfarande en bit kvar till måluppfyllelsen när det gäller elevernas ansvarstagande för skolmiljön. Vi tycker oss se en fortsatt förbättring när det gäller förstörelse, men har en hel del bekymmer med klotter och nedskräpning. Många elever upplever att det inte är viktigt.

Åtgärder för utveckling (4:III)

När det gäller elevernas ökande inflytande tycker vi att vi har en bra grundmodell, och vi avser att fortsätta arbetet enligt de riktlinjer vi dragit upp. Men vi ser ett behov av att förstärka elevernas konkreta inflytande över de egna studierna. För att tillgodose se det ska vi nästa år pröva att lägga in tid för eleverna att välja egna arbetsuppgifter direkt på schemat varje vecka, i stället för att bryta då och då för optiodagar. Den tiden ska kunna användas både för projekt, stödundervisning, ämnesfördjupning m.m.; och för förtroendeuppdrag och ansvarsuppgifter som t.ex. kör eller arbete för att förbättra skolmiljön. Hur eleverna använder den tiden vill vi koppla till studiemål och ansvarsmål med hjälp av de individuella utvecklingsplanerna. På så sätt hoppas vi inspirera fler att ta större ansvar både för sina studier och studieresultat, och för skolan som gemensam miljö.

Utöver detta behöver vi utveckla bättre strategier för att komma tillrätta med problemen med klotter och nedskräpning, och få ungdomarna mer delaktiga i det.

4.IV: Arbetet med skolans profil och identitet

Utgångspunkter

Det allra viktigaste profilarbetet på Katarinaskolan är det löpande arbetet med våra övriga prioriterade mål, framför allt vår strävan efter att alla som kommer till oss ska erfara en anda av personligt engagemang och ömsesidig respekt. Vi vill därför särskilt betona Katarinaskolan som en mötesplats för individer av olika ursprung, intressen och begåvningar och understryka att skolan i hög grad välkomnar elever med olika kulturell bakgrund. Redan vid det första intervjutillfället vill vi uttrycka detta. Vårt sätt att arbeta med mentorer och kamratstödjare är också ett uttryck för denna ambition.

Att befrämja en anda i skolan som leder till att alla känner att de har rätt att vara sig själva är en mycket viktig del av skolans målsättning.

Men också kunskapsmålen, i vid förståelse, är centrala. Vi önskar att var och en av våra elever ska få möjlighet till kunskapsutveckling, bildning och mognad under sin tid hos oss; och att de genom att studera flera språk ska öka sina förutsättningar att kommunicera med andra folk och kulturer. Vi vill också inspirera våra elever att se att kunskap är något som är värt ansträngning – ”att kunna mycket är viktigt, det är coolt att vara smart”, som en av våra elever uttryckte saken i sin individuella utvecklingsplan.

Genom åren har Katarinaskolans humanistisk-kristna profil fått sitt uttryck i en allt tydligare identitet. Denna identitet blir synlig bl.a. i de återkommande traditioner, som i varierande grad både bidrar till bildningsverksamheten och stärker känslan av samhörighet och gemensam glädje.

Under hösten återkommer således ett insparksdisko, som kanske känns särskilt angeläget för sjuorna, och ett par dagars lägerskola för varje klass i årskurs sju (för att eleverna skall lära känna varandra ordentligt). Skolans skyddshelgon Katarina av Alexandria brukar uppmärksammas i slutet av november och ett Adventskaffe ordnas, oftast med körframträdanden och förtäring. På Måltidens Dag brukar klasserna i årskurs åtta tävla med varandra i disciplinen borddukning. Lucia firas oftast med ett roligt och stämningsfullt Luciaspel. Vid Julavslutningen läses inte bara hela julevangeliet på svenska utan också enstaka verser på alla de andra språk som man befattar sig med i skolan, samt några av elevernas hemspråk, sammanlagt upp till 20 under detta läsår.

En av vårterminens höjdpunkter är Karnevalsfesten med maskerad, som oftast äger rum som sig bör på Fettisdagen innan den västerländska fastan börjar: festen förbereds av elever i och föräldrar med barn i årskurs åtta. Stilla veckans och Påskens teman tas upp i samlingar och på annat sätt. Mot slutet av terminen håller niorna en egen fest med middag och dans på Skarholmen, vars upptakt består av bål och snacks hemma hos rektor: de som planerar detta är just elever i årskurs nio. Sommaravslutningen har också sina traditioner, bl.a. med uppläsning av nyskrivna latinska epigram som försöker hitta samband mellan klassernas egenskaper och de djur de är uppkallade efter.

De senaste åren har man brukat ordna en gudstjänst för hela skolan varje termin. Alla elever deltar (om inte någon har allvarliga samvetsbetänkligheter, då ordnar vi alternativa aktiviteter), men det är upp till var och en att avgöra i vilken grad man deltar aktivt och i vilken grad man uppfattar tillfället som ett studiebesök. Gudstjänstens karaktär har varierat men flera gånger har elever hjälpt till att utforma den. Skolan strävar efter att låta olika kyrkotraditioner komma till uttryck i gudstjänsterna.

De flesta år sätter vi av tid för temadagar kring sådant som berör grundskolans allmänna mål eller Katarinaskolans särskilda profil. Exempel på sådana ofta återkommande temadagar är kamratstödvardag, antirasism, språkfördjupning, livsåskådning, ”tema tonår” (om relationsfrågor). Det är heller inte ovanligt att hela skolan överger det vanliga schemat i flera dagar för att syssla med olika aspekter av ett speciellt tema, och anknyter så många ämnen

som möjligt till olika fördjupningar inom det. Ett år var Ryssland ämnet för ett sådant längre tema, och det avslutades med att vi inbjöd elevernas föräldrar till redovisningar av olika temaprojekt. Ett annat år ägnade vi en vecka åt Shakespeare och hans tid, och den temaveckan avslutades med framförandet av en specialskriven musikalversion av Stormen. Vårterminen 2004 arbetade vi med Antiken – förstätt i en mycket vid bemärkelse – och även det temat avslutades med en stor musikteaterföreställning, Tidens Törst, som också fick markera inledning till skolans tioårsjubileum hösten 2005.

Alla skolans traditioner och andra särdrag betyder olika mycket för olika elever. Några kanske är en aning likgiltiga, men många visar att de uppskattar att gå i en skola som är litet annorlunda. Det är inte omöjligt att elevernas respekt för varje människas särart får stöd av det faktum att själva skolan har en särart. Vår ambition är att på så många sätt som möjligt fläta samman det gamla och det nya, det välkända och det främmande, det anspråksfulla och det lättsamma.

Insatser under läsåret (4:IV)

Under läsåret 2006/2007 ransonerade vi de schemabrytande profilaktiviteterna något, för att i stället ge mer tid till de ”optiodagar” då eleverna i stor utsträckning själva fick välja vad de skulle arbeta med (se ovan, avsnitt 4:III). Därför utgick det sedvanliga uppmärksammandet av Katarinadagen (som inföll en lördag) och Måltidens dag. Men vi organiserade temadagar om kulturmöten, med många olika aktiviteter och externa gäster; och en grupp elever arbetade hela året tillsammans med bild- och musiklektörer med att skriva och producera en musikal, ”Kärlek och uppror”, som hade premiär i slutet av vårterminen. Skolan firade också gemensam gudstjänst enligt ortodox tradition, och anordnade en temadag med Linnéanknytning i samband med 300-årsjubiléet.

I övrigt har profilarbetet framför allt kommit till uttryck i strävan att bygga ut verksamheten till att även omfatta gymnasieutbildning. Detta är en process vi har engagerat oss i under en följd av år, då vi har haft anledning att reflektera över vad som är skolans särart och styrka: ambitionen att förena det humanistiska och det naturvetenskapliga bildningsarvet, liksom det teoretiska med det estetiska; kombinerat med ett stort utrymme för diskussioner om livsåskådning och filosofi. Utifrån detta beslutade vi oss för att vårt gymnasium ska erbjuda

utbildningsvägar som ger naturvetenskaplig eller samhällsvetenskaplig behörighet, med fördjupning i musik. Avsikten var först att vi skulle starta hösten 2006, men då vi fick tillstånd att starta för sent för att hinna få ut information om det på ett bra sätt, bestämde vi oss för att göra en ny satsning till höstterminen 2007. Under läsåret 2006/2007 arbetade vi med marknadsföring och förberedelser för detta, men tyvärr fick vi ett för litet antal sökande för att kunna komma igång som planerat.

Resultat och måluppfyllelse (4:IV)

Elevernas sätt att delta i våra traditioner visar att de uppskattar skolan och sätter värde på dess särart: detta inverkar positivt på deras motivation att klara både sina egna och skolans krav vad gäller inläring och träning. Samtidigt som de får omväxling från det vardagliga arbetet utvidgas deras syn på olika kulturområdets förmåga att förtjusa och att förse livet med mening. I niornas utvärderingssamtal med rektor kom detta också till uttryck. Vad gäller den religiösa aspekten på profilen tycker de den bidrar till skolans karaktär – i den mån de över huvud taget reflekterar över att skolans värderingar och traditioner har rötter i kristendomen. Flertalet av våra elever är själva inte utövande kristna och har begränsad erfarenhet av religionsutövning, men de tycker inte att det är något man känner sig pressad eller ofri av, snarare tvärtom.

Bland personalen märks också en glädje över att arbeta på en skola med denna profil. Oavsett vilken infallsvinkel man själv har med sig finns en upplevelse av att arbeta i medvind. Engagemanget för människans värdighet har vi gemensamt, och även om vi kan ha olika grund för det och olika uppfattning om hur det bäst ska komma till uttryck i konkreta situationer, finns ett grundläggande förtroende för att alla drar åt samma håll och vill samma sak.

Denna hållning ville vi föra över till vårt nya gymnasium. Vi vet sedan tidigare att våra egna elever inte är särskilt intresserade av att fortsätta hos oss; även om de oftast är nöjda med sin tid här vill de vidare till de stora gymnasieskolorna. Ofta har de siktet inställt på en viss gymnasieskola redan när de börjar i sjuan. Men trots att det finns en viss överetablering av gymnasieskolor i Uppsala för närvarande trodde vi att vår modell skulle locka andra ungdomar. Vi möttes också av positivt intresse när vi informerade om vårt projekt, men det var få som faktiskt sökte. Av samtal med enskilda personer att döma, finns det flera skäl till

det; men sannolikt var vår inriktning för snäv. Vi vände oss till ungdomar som både var intresserade av en gedigen studieförberedande utbildning och beredda att sätta av mycket tid för musik; och vi märkte att det fanns farhågor från ungdomar som gått i musikklasser i grundskolan för att musikutbildningen hos oss inte skulle bli tillräckligt avancerad för dem, och bland ungdomar med annan bakgrund mötte vi en oro för att den skulle bli för svår. Några potentiellt intresserade ungdomar tyckte det var för osäkert att välja en alldeles ny och oprövad utbildning. Vi har också tidigare fått indicier på att ungdomar som inte känner till skolan stöts bort när de hör att vi har en humanistisk-kristen profil: den negativa mediediskussionen om religiösa friskolor får dem att associera till en helt annan typ av verksamhet än den vi står för. I föräldraenkäten (för föräldrar till årets avgångselever) uppgav en person att det fanns en oro för att vår höga utbildningskvalitet med gedigna kunskapsförväntningar skulle göra det svårt att få tillräckligt höga gymnasiebetyg för att konkurrera framgångsrikt till högskolan; och det skulle alltså vara ett skäl för att inte söka hit.

Åtgärder för utveckling (4:IV)

Vi avser att fortsätta utvecklingen av de traditioner som har etablerats. I övrigt strävar vi efter att bibehålla en hög kvalitet och nå en ännu bättre måluppfyllelse vad gäller de frågor som har behandlats i tidigare avsnitt och som har relevans för vår profil, särskilt i avsnitt 4.I om personligt bemötande och ömsesidig respekt. Vi ser också ett behov av att ytterligare stärka fokus på livsfrågor och etik och sätta av tid för det, eventuellt i form av temadagar.

Vi vill också utveckla vissa aspekter med anknytning till Katarinaskolans läroplan mera, bl.a. med kursplanering som hjälper elever att spontant uppfatta samhörigheten mellan ämnena, och en komplettering av kursinnehållet i humanstudier för att eleverna bättre skall förstå Europas och de övriga gamla kristna kulturernas sammanhängande historiska utveckling.

Det tillstånd vi hade för att starta gymnasium har nu gått ut. Nästa läsår ska vi reflektera över om vi kan utforma en inriktning som bättre motsvarar ungdomarnas intresse; och undersöka möjligheterna att dra in dem som redan går hos oss i den processen. Då hinner vi också avvakta den nya gymnasiereform som är aviserad till 2009.

Däremot avser vi att ta in elever från årskurs 6 till läsåret 2008/2009, vilket är något många familjer har önskat. Mycket av nästa läsårs utvecklingsarbete kommer att handla om att förbereda den expansionen

5. Inför nästa läsår

Behovet av att fortsätta arbetet med alla våra prioriterade mål under kommande läsår består, vilket väl klart framgår av denna redovisning. Arbetet med att stärka respekten och det personliga bemötandet kommer alltid att finnas med som en röd tråd i skolans vardag eftersom det ses som skolans viktigaste profilmål.

Vi kommer också att fortsätta vår strävan att *alla* elever ska klara kunskapskraven i *alla* skolämnen. Även om utvecklingen har gått åt rätt håll finns det fortfarande elever som inte lyckats med det.

Tråkigt nog misslyckades förra läsårets satsning på gymnasieutbyggnad, och under kommande år får den ambitionen vara vilande. Däremot ska vi planera för att ta emot för elever i årskurs sex, och detta blir ett viktigt utvecklingsområde. Vi kommer också att fortsätta att utveckla rutinerna för hur vi arbetar med målstyrning, utvärdering och individuella utvecklingsplaner i undervisningen. Förra året tog vi fram en ny handlingsplan för utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner, och vi strävar efter en mer enhetlig målinriktning i bedömning och undervisning i alla ämnen, med betoning på kursplanernas kvalitetsmål.

Arbetet med bedömning och individuella utvecklingsplaner har aktualiserat ett annat behov. Vi behöver skaffa oss ett bra IT-stöd för kommunikation om undervisning och lärande mellan skola, elever och föräldrar; som också ger möjlighet att administrera elevernas självutvärderingar, lärarnas bedömningar och de individuella utvecklingsplanerna på ett smidigare sätt. Under nästa läsår ska vi försöka genomföra övergången till ett IT-baserat system för detta, något som sannolikt kommer att kräva ganska mycket utvecklings- och utbildningsresurser.

Skolledningen